

Vaikuttajakirje esittelee tiiviisti vastuualueiden keskeisiä ajankohtaisia asioita. Katsaus jaetaan tiedoksi EK:n hallituksen kokouksessa sekä liittojohtoryhmälle ja valiokuntien jäsenille.

◁ TUNNIN JUNAYHTEYDET TAMPEREEN, TURUN JA HELSINGIN VÄLILLÄ

EK oli mukana kaupunkien ja järjestöjen teettämässä selvityksessä, joka antaa hyvän kokonaiskuvan Tampereen, Turun ja Helsingin seutujen kasvunäkymistä ja raideliikenteen mahdollisuuksista. Sujuvat ja nopeat liikenneyhteydet ovat välttämättömyys Suomen kasvu- ja kaupungistumiskehitykselle. Julkiseen liikenteeseen panostamalla pystytään laajentamaan työssäkäyntialuetta, mikä auttaa osaltaan ratkaisemaan yritysten henkilöstöpulaa ja parantamaan työllisyyttä. Raideliikenne on tärkeää myös päästöjen vähentämisen näkökulmasta.

Lisätiedot: Tiina Haapasalo

◁ VM EK:N LINJOILLA RAHANPESUN VASTAISEN SÄÄNTELYN KIRISTÄMISESSÄ

Komissio antoi 12.9.2018 lainsäädäntöehdotuksen ja tiedonannon rahanpesun valvontaa koskevan unionin kehityksen lujittamisesta. EK kannattaa muutosesityksiä, joilla on mahdollista edistää valvontaviranomaisten yhteistyötä ja viranomaisten keskinäistä tietojenvaihtoa ilman yrityksiin kohdistuvia uusia velvoitteita. Suomen kanta esityksiin on EK:n tavoitteiden mukainen: merkittävä osa viime aikojen rahanpesuepäilyistä on ajalta ennen sääntelymuutoksia. Olemme tilanteessa, jossa edellisten lakimuutosten vaikutuksista ei ole tietoa ja kokemuksia, kun jo uusia ehdotuksia annetaan, mitä ei voida pitää kestäväenä. Sen sijaan virtuaalivaluuttoihin liittyviä riskejä torjutaan uudella sääntelyllä, mitä EK pitää perusteltuna.

Lisätiedot: Santeri Suominen

◁ FINANSSIVALVONNALLE ESITETÄÄN UUTTA VALVONTAVALTUUTTA LISTAYHTIÖIHIN

Finanssivalvonnalle esitetään oikeutta kieltää osakkeenomistajaa käyttämästä äänivaltaa ja olemasta edustettuna yhtiökokouksessa, jos tämä on rikkonut tai laiminlyönyt pakolliseen ostotarjoukseen liittyviä velvollisuuksiaan. Sääntely koskisi myös tarjousvelvollisen tahon määräysvaltaehtoisöjä ja tarjousvelvollisen kanssa yksissä tuumin toimivia osakkeenomistajia. Taustalla ovat tilanteet, joissa uhkasakko ei ole käytännössä kyennyt suojaamaan vähemmistöosakkeenomistajien oikeuksia riittävällä tavalla, kun tarjousvelvollisella ei ole aikomusta antaa pakollista ostotarjousta.

Lisätiedot: Santeri Suominen

◁ TAVARAMERKKILAIN KOKONAISUUDISTUS LOPPUSUORALLA

Hallituksen esitys tavaramerkkilain kokonaisuudistukseksi annetaan eduskunnalle 18.10. tavoitteena saada uusi laki voimaan 1.1.2019. Uudistus sisältää säännökset tavaramerkkidirektiivin implementoimiseksi sekä kansalliset muutostarpeet.

EK oli mukana TEM:n työryhmässä, jossa kokonaisuudistus valmisteltiin, ja ehdotus vastaa EK:n tavoitteita. Uusi laki on moderni, aikaa kestävä, käyttäjäystävällinen ja lakiteknisesti selkeä kokonaisuus. Keskeisiä muutoksia ovat esimerkiksi tehokkaat menettelyt tavaramerkkien hakemiseen (esim. hakemus tehtävä sähköisesti, mahdollista esittää missä muodossa tahansa, suoja-ajan laskeminen heti hakemushetkestä) sekä menettämisen ja mitätöintitilanteisiin, kun tuomioistuintien rinnalle tulee kevyt ja nopea hallinnollinen menettely.

Lisätiedot: Riikka Tähtivuori

« EHDOTUS KILPAILULAIN MUUTTAMISEKSI EDUSKUNTAKÄSITTELYSSÄ

Hallitus antoi toukokuussa 2018 esityksensä uudeksi kilpailulaiksi. Lakiehdotuksessa lisätään kilpailuviranomaisen toimivaltuuksia kilpailurikkomusten tutkimisessa. Yksityisen ja julkisen elinkeinotoiminnan kilpailuneutraliteettia turvaavia säännöksiä edistetään lisäämällä tulevat maakunnat valvonnan piiriin ja velvoittamalla julkiset toimijat eriyttämään kirjanpidossaan markkinaehtoinen toiminta muusta toiminnasta.

EK vaikutti työryhmän jäsenenä siihen, että yritysten kannalta ongelmallisimmista ehdotuksista luovuttiin ja kilpailuneutraliteettisääntelyä parannetaan. Hallituksen esityksen osalta EK oli lokakuun alussa eduskunnan talousvaliokunnan kuultavana ja peräänkuulutti tutkimuksen kohteena olevan yrityksen kohtuullisia puolustautumisoikeuksia sekä kilpailuneutraliteettivalvonnan tehostamista.

Lisätiedot: Jukka Lehtonen

« LISTAYHTIÖIDEN HALLINNOINTIKOODIN PÄIVITYSTYÖ ALOITETAAN LÄHIAIKOINA

Osakkeenomistajan oikeuksia koskevan muutosdirektiivin (SHRD II) kansallinen implementointityö on käynnissä. Direktiivin olennaisimmat velvoitteet koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan palkitsemisen käsittelyä yhtiökouksessa ja palkitsemista koskevaa raportointia. Myös lähipiiritoimien määrittelyyn, hyväksymiseen ja raportointiin on tulossa muutoksia. Lainmuutosten tulee olla voimassa 10.6.2019 mennessä. Uudistuksilla on vaikutuksia myös listayhtiöiden hallinnointikoodiin. Koodin päivitystyö aloitetaan lähiviikkojen aikana ja tavoitteena on, että uusi koodi on voimassa marraskuussa 2019. Palkitsemista koskevat muutokset tulevat sovellettavaksi ensimmäistä kertaa vuoden 2020 yhtiökokouksissa, mutta raportointivelvoite näistä asioista velvoittaa yhtiöitä vasta vuonna 2021.

Lisätiedot: Hannu Ylänen

« YRITTÄJÄLÄHETILÄSOHJELMA KÄYNNISTYNYT

Osana Yrittäjien viestit päättäjille -vaalihanke ja viestinnällisenä toimintamallina on käynnistetty ns. Yrittäjälähettiläsohjelma. Ohjelmassa Manner-Suomen jokaiseen vaalipiiriin on nimetty yrittäjä, joka vie yrittäjien viestejä eteenpäin omalla alueellaan. Lähikuukausina toteutetaan myös mainoskampanja, joka näkyy sekä valtakunnallisissa medioissa (HS, Kauppalehti, Maaseudun tulevaisuus) että maakuntalehdissä (Turun Sanomat, Aamulehti, Ilkka, Keski-suomalainen, Kaleva). Kampanja ulottuu myös sosiaaliseen mediaan (#Yrittäjyys2019).

Lisätiedot: Satu Toivonen, Jari Huovinen

« ENERGIAPEROTUS: ERINOMAINEN MUUTOS SÄHKÖAKUISSA, MUTTA HUONOMPI LÄMMITYKSESSÄ

Hallitus muuttaisi luonnoksessaan energiaverotusta: korotuksia, laskentamuutoksia sekä kaksinkertaisen verotuksen välttämistä. Lämmityspolttoaineiden verotuksessa huomioitaisiin elinkaaren hiilidioksidipäästöt. Yhdistetyn sähkön- ja lämmöntuotannossa (CHP) verotuki myönnettäisiin jatkossa energiasisältöverossa hiilidioksidiveron sijaan. Turpeen ja lämmitys- ja työkonepolttoaineiden veroja korotettaisiin. Yhteisvaikutuksena veroja kerättäisiin 38 miljoonaa euroa lisää. Suurten sähkövarastojen verotusta muutettaisiin kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi.

EK piti lausunnossaan tärkeänä ilmastonmuutoksen hillintään tähtäävien toimien edistämistä. Suurten sähkökemiallisten sähkövarastojen verotusmuutos on erittäin hyvä, mutta ongelmallista on verotasojen jatkuva kasvu sekä hiilidioksidiverotuksen päällekkäisyyden jatkuminen päästökauppasektorilla.

Lisätiedot: Kati Ruohomäki

⌋ EK KANNATTAU EU:N 2050 ILMASTOTAVOITTEEN TIUKENTAMISTA PARIISIN SOPIMUKSEN MUKAISEKSI

Kansainvälinen ilmastopaneeli IPCC tarkasteli 8.10 julkaistussa raportissaan Pariisin ilmastopaneelin tavoitteiden vaikutuksia: miten maapallon lämpeneminen saataisiin rajoitettua 1,5 asteeseen. Ilmastopaneelin viestinä oli, että päästövähennyksiä tarvitaan enemmän ja nopeammin. EK esittääkin, että EU kiristäisi pitkän aikajänteen (2050) tavoitettaan Pariisin ilmastopaneelin mukaisesti. Tehokkaimmin tavoitteet saavutetaan, kun päästövähennyksiin löydetään kustannustehokkaat ja markkinaehtoiset keinot. Tästä hyvänä esimerkkinä on EU:n päästökauppa, jonka avulla vuoden 2020 vähennystavoite on jo nyt saavutettu.

Ilmastohaasteessa suomalaisyritysten osaaminen on hyödynnettävä maksimaalisesti niin kotimaassa kuin maailmalla. Tuoreen selvityksen mukaan Suomi on jo nyt maailman toiseksi paras innovaatiomaa cleantechissä (2017 Global Cleantech Innovation Index).

Lisätiedot: Kati Ruohomäki, Matti Kahra

⌋ EAIE (EUROPEAN ASSOCIATION FOR INTERNATIONAL EDUCATION) VUOSIKONFERENSSI HELSINKIIN 2019

Konferenssiin odotetaan n. 5000-6000 osallistujaa noin 90 eri maasta. Konferenssin tavoitteena edistää korkeakoulutuksen kansainvälistymistä. Tavoite tukee EK:n linjauksia korkeakoulutuksen kansainvälisyyden lisäämisestä. Konferenssi tarjoaa liittoyhteisölle kattavan läpileikkauksen korkeakoulutuksen kansainvälisyyden tilasta EU-tasolla. Lisäksi tämä vahvistaa EK:n roolia korkeakoulutuksessa EU-tasolla ja tiivistää kumppanuutta UNIFIn ja Arenen kanssa. EK on mukana yhtenä konferenssin järjestäjätahona.

Lisätiedot: Mika Tuuliainen, Riikka Heikinheimo

⌋ EK TURUN KIRJAMESUILLA VAIKUTTAMASSA JA KESKUSTELEMASSA

Hyvä lukutaito auttaa myös työn murroksessa. Vaikka moni asia muuttuu, lukutaidon merkitys ei vähene. Luku-, kirjoitus- ja laskutaito ovat perustaitoja, joilla on suuri merkitys niin jatko-opintojen, elämäntilanteen kuin jatkuvan oppimisenkin perustana. Messuilla EK:n paneelissa moderaattorina toimi kirjailija Juha Itkonen ja keskustelijoina Turun Norssin vararehtori Tarja Ruohonen sekä EK:n osaamis- ja koulutusasioiden johtaja Riikka Heikinheimo. EK kutsui myös luokan- ja äidinkielenopettajia pyöreään pöydän äärelle keskustelemaan lukutaidosta ja keinoista motivoida nuoria lukemiseen. Todettiin, että ratkaisu ei ole mennä taaksepäin, vaan pitää löytää ne keinot, jotka tänä päivänä parhaiten toimivat. Esille nousi mm. aikuisten esimerkki ja äänen lukemisen tärkeys. Keskustelu lukutaidon osalta jatkuu ja EK osallistuu keskusteluun syksyn ja kevään aikana eri foorumeilla. Keskustelua voi seurata sosiaalisessa mediassa aihehahvunnilla #lukuliike ja #lukutaitotalkoot.

Lisätiedot: Riikka Heikinheimo ja Mirja Hannula

⌋ SISÄMARKKINAT PIENIN ASKELIN ETEENPÄIN

Parlamentti hyväksyi edellisessä täysistunnossaan neuvottelutulokset audiovisuaalisia mediapalveluja koskevasta direktiivistä sekä free flow of data-asetuksesta. Neuvoston täytyy vielä muodollisesti vahvistaa lopputulos, ennen kuin uusi sääntely astuu voimaan. Viime viikolla neuvostossa saatiin aikaan kompromissi kolmesta alv-ehdotuksesta, joihin sisältyivät sähköisten julkaisujen alennettu alv-kanta, käännetyt verovelvollisuuden mekanismi ja nk. quick fix-paketti neljästä alv-järjestelmän vikoja paikkaavasta toimesta. Vaikka maaliin saatuihin hankkeisiin liittyy myös pulmallisia elementtejä, ne ovat suurimmalta osin elinkeinoelämän kannalta myönteisiä.

Lisätiedot: Ilari Kallio

⌋ EK PUHEENJOHTAJANA POHJOISMAISTEN ELINKEINOELÄMÄN JÄRJESTÖJEN RYHMÄSSÄ

EK on toiminut pohjoismaisten elinkeinoelämän ja työnantajajärjestöjen johdon puheenjohtajana v. 2018. Yhteistyötä on tiivistetty erityisesti EU-edunvalvonnassa, esim. koskien komission ehdottamaa EU:n digiveroa. Yhteistyön painopisteenä on yhä enemmän EU-instituutioiden tulevat prioriteetit, joihin Suomella on tulevana EU:n puheenjohtajana hyvät mahdollisuudet vaikuttaa.

Lisätiedot: Janica Ylikarjula

⌋ YRITYSTEN VALMISTAUDUTTAVA BREXITIIN

Britannia jättää EU:n 30.3.2019. Brexitistä aiheutuvat seuraukset tulevat voimaan joko 30.3.2019 (sopimukseton ero) tai 1.1.2021 alkaen (erosopimus saadaan aikaan). EK on kerännyt nettisivuilleen [hyötytietoa yrityksille brexitiin varautumisesta](#).

Lisätiedot: Janica Ylikarjula

⌋ IRANIN PAKOTTEITA KOSKEVA KIRJE OFAC:LLE

Eurooppalainen elinkeinoelämä (BusinessEurope) toimitti EK:n aloitteesta Iranin pakotteita koskevan kirjeen Yhdysvaltain pakotteita valvovalle viranomaiselle OFAC:lle. Kirjeessä pyydetään vahvistusta OFAC:n pakoteohjeistukseen, jotta Iranissa olevia suomalaisyritysten myyntisaatavia pystyttäisiin kotiuttamaan. Vahvistuksen nähtäisiin helpottavan suomalaisyritysten ja pankkien toimintaa saatavien kotiuttamiseksi.

Lisätiedot: Petri Vuorio

⌋ TIEDONVÄLITYS KAUPPASODAN UHKAAN LIITTYEN

Syyskuussa aloitettuun kauppapolitiikan uutiskirjeeseen kootaan tiiviisti merkittävimpiä tapahtumia kuukauden ajalta. Uutiskirjeen jakeluun voit liittyä [tämän linkin kautta](#).

Viimeisimmät tiedot asetetuista tulleista löytyvät jatkuvasti päivitetävästä tilannekatsauksesta: <https://ek.fi/mita-teemme/kauppapolitiikka/kauppasodan-uhka/>

Lisätiedot: Ari-Pekka Jämsen

⌋ KORKOVÄHENNYSRAJOITUSTA KOSKEVAA SÄÄNTELYÄ ESITETÄÄN MUUTETTAVAKSI

Hallituksen syyskuussa antaman esityksen mukaan korkovähennysrajoitusta muutettaisiin direktiiviin perustuen siten, että rajoitus koskisi sekä konserniyhteisosapuolille että muille suoritettuja korkomenoja. Vähennysoikeuden rajoitus perustuisi nykyiseen tapaan velallisen elinkeinotoiminnan tulokseen. Kuten nykyisin, rajoitusta ei sovellettaisi, jos tilanteessa voidaan soveltaa niin sanottua tasevapautusta koskevaa säännöstä.

Kuten nykyisin, korkomenot saataisiin vähentää täysimääräisesti korkotulojen määrää vastaavilta osin. Jos nettokorkomenot ovat enintään 500 000 euroa, ne voitaisiin vähentää kokonaan. Nettokorkomenojen ylittäessä mainitun euron määrän, nettokorkomenot voitaisiin vähentää siltä osin kuin ne ovat enintään 25 prosenttia oikaistusta elinkeinotoiminnan tuloksesta. Tästä poiketen muille kuin konserniyhteisosapuolille suoritettuja nettokorkomenoja voisi vähentää 3 000 000 euroa.

Lausunnossaan EK esitti ehdotettua sääntelyä muutettavaksi mm. siten, että vähennyskelpoisten korkojen euroraja tulee asettaa direktiivin mahdollistamaan 3 miljoonaa euroon kaikkien korkomenojen osalta riippumatta siitä, onko kyse etuyhteyskoroista vai ulkoisista koroista.

Lisätiedot: Anita Isomaa-Myllymäki

◁ EK JULKISTI KANSAINVÄLISEN VEROTUKSEN RAPORTIN JA SUOMEN SELVIYTYMISSTRATEGIAN

Kansainvälinen verotus on tällä hetkellä voimakkaassa muutoksessa. EK tilasi apulaisprofessori Tomi Viitalalta raportin, jossa hän analysoi kansainvälisen verotuksen käynnissä olevia trendejä sekä Suomen asemaa niissä. Viitalan raportti ja EK:n kommentit siihen julkaistiin seminaarissa 11.10. EK tukee Viitalan luonnostelemaa viisikohtaista ”selviytymisstrategiaa”, jonka tavoitteena on Suomen julkisten palveluiden rahoituksen turvaaminen sekä kansainvälisten yritystemme kilpailukyvyen edistäminen muuttuvassa verotusympäristössä.

Viitalan hahmotteleman strategian pilarit ovat mahdollisimman laaja kansainvälinen veroyhteistyö (OECD:n tasolla), varauksellinen suhtautuminen EU:ssa suunniteltavaan digiveroon ja muihin yksipuolisiin aloitteisiin, veropohjan tiivistä ja toimivista riitojenratkaisumekanismeista huolehtiminen, kilpailukykyinen yhteisöverokanta sekä osaamista tukeva veropolitiikka.

Lisätiedot: Anita Isomaa-Myllymäki, Tero Honkavaara

◁ PIENTEN YRITYSTEN TYÖNTEKIJÖIDEN IRTISANOMISSUOJAN MUUTOS VAARANTAA TYÖRAUHAN

Hallituksen kaavailu parantaa pienten yritysten työllistämisedellytyksiä lieventämällä alle 10-hengen yritysten työntekijöiden irtisanomissuojaa on johtanut jyrkkään vastakkainasetteluun työntekijäliittojen ja hallituksen välillä. Tämän seurauksena palkansaajat ovat aloittaneet poliittiset työtaistelutoimet. Useilla aloilla on julistettu ylityökielto ja 3.10.2018 oli useissa teollisuusyrityksissä päivän mittainen työnseisaus.

Poliittisten työtaistelutoimien taloudelliset vaikutukset yrityksille kasvavat koko ajan. Palkansaajien on ennakoitu lisäävän toimenpiteidensä laajuutta ja vaikuttavuutta lähitulevaisuudessa.

EK on suhtautunut myönteisesti hallituksen esitykseen. Työmarkkinakriisin syventyessä ja sen vaikutusten ulottuessa yhä useampaan yritykseen, on EK julkisuudessa vedonnut kiistan molempiin osapuoliin ratkaisun löytämiseksi.

Poliittisten lakkojen käyttökynnys on vaarallisella tavalla madaltunut tällä vaalikaudella. Tämän vuoksi EK on esittänyt poliittisten lakkojen oikeuden rajaamista pohjoismaiseen tapaan. Asiasta on myös tehty kansalaisaloite, jolle kerätään kannattajia <https://www.kansalaisaloite.fi/fi/aloite/3366>. Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa poliittiset lakot ovat vain hyvin rajallisesti sallittuja. Merkittävässä osassa Euroopan maita ne on kokonaan kielletty. Suomenkaltainen vapaa oikeus poliittisiin lakkoihin on vain Ranskassa, Belgiassa ja Etelä-Euroopassa.

Lisätiedot: Ilkka Oksala

◁ SOTE-VALINNANVAPAUSESITYKSEN EDUSKUNTAKÄSITTELY JATKUU

Hallitus SOTE-valinnanvapauslain käsittely jatkuu eduskunnassa. Perustuslakivaliokunnan lausunto hallituksen uuden, täsmentyneen esityksen perustuslainmukaisuudesta ei valmistune tämän vuoden puolella. Tämän lausunnon merkitys on ratkaiseva lain läpimenon kannalta. Mikäli perustuslakivaliokunta ei tuolloin kykene toteamaan, että laki on kokonaisuudessaan perustuslain mukainen ja siis säädettävissä tavallisena lakina, kaatuu koko sote- ja maakuntauudistus. Myöskin jatkuvasti siirtyvä päätöksenteko vaarantaa sote- ja maakuntauudistuksen toteuttamisen.

EK:n arvion mukaan uudistus merkitsee, erityisesti peruspalveluiden osalta, merkittävää parannusta nykytilanteeseen. Kansalaisten valinnanvapaus lisääntyy. Monituottajamalli luo edellytykset kilpailulle. Henkilöiden listautumiselle sote-keskuksiin perustuva rahoitusmalli luo mahdollisuuden mitoittaa korvaus sellaiselle tasolle, että säästöjä syntyy.

Lisätiedot: Ilkka Oksala

⌋ EK:LTA SOSIAALI- JA TYÖVOIMAPOLIITTISIA EHDOTUKSIA TYÖLLISYYSASTEEN NOSTAMISEKSI

EK julkisti 1.10.2018 sosiaali- ja työvoimapoliittisia keinoja työllisyysasteen nostamiseksi. Laskelmien mukaan työllisyysaste on kohotettava seuraavalla vaalikaudella yli 75 prosenttiin. Seuraavalla vaalikaudella toteutettavan sosiaaliturvan uudistuksen yhtenä tavoitteena on työllisyysasteen nostaminen.

Kannustinloukkuja purkavissa keinoissa korostuvat työn ensisijaisuus erilaisiin toimeentuloa turvaaviin etuuksiin nähden. Perhevapaaudistuksella parannetaan naisten asemaa työmarkkinoilla ja lisätään työn tarjontaa. Syrjäytymiseen on puututtava jo lapsuudesta alkaen riittävän laajoilla ja vaikuttavilla palveluilla.

Ehdotettujen muutosten toteuttaminen kasvattaisi selvästi nykyistä enemmän työllistyvän ja tämän perheen käytettävissä olevia tuloja. Varovaisestikin arvioiden työhön kannustavien muutosten potentiaali työn tarjontaan on kymmeniä tuhansia työntekijöitä. Työllisyysvaikutukset mukaan lukien ehdotusten toteuttaminen parantaisi merkittävästi julkisen talouden tasapainoa.

Lisätiedot: Ilkka Oksala

⌋ EK MUKANA EU:N KYBERTURVALLISUUSKUUKAUDEN VIETOSSA

EU:n kyberturvallisuuskuukausi on käynnistynyt. Myös elinkeinoelämä on mukana yhteisessä tietoisuuden kasvattamisessa. EK vietti 8.-12.10.2018 kyberturvallisuusviikkoa, jolloin julkaistiin kyberturvallisuutta käsittelevän vierasblogisarja. Lisäksi Cyber Security Nordic -messujen yhteydessä järjestettiin Kyberturvallisuus ja johtajuus -aamiaistilaisuus.

Lisätietoja: Mika Susi

⌋ LAUSUNTOJA JA KUULEMISIA

Lausuntoja on annettu tänä vuonna 98. Eduskuntakuulemisia on ollut 71 ja komission konsultaatioita 5.